

Lone Klinke Nielsen

Fra: sbpsr@vibamt.dk
Sendt: 10. maj 2005 12:51
Til:
Cc: sbpkbn@vibamt.dk; sbptb@vibamt.dk; optiko@optiko.dk; SBPLG@vibamt.dk
Emne: pårørende-udtalelse til Folketingets Socialudvalg

Vedhæftede "tanker ved en kommunalreform" bedes omdelt til Folketingets Socialudvalg som en kommentar til de igangværende forhandlinger.

"Tankerne" blev igår tiltrådt af et enigt brugerråd i Viborg Amt som et præcist og vigtigt udtryk for nogle af de bekymringer som pårørende til handicappede på amtslige institutioner får over de fremlagte forslag til den fremtidige opgavefordeling på det sociale område.

(See attached file: Tanker ved en kommunalreform.doc)

Venlig Hilsen

Steffen Røhl

Tanker ved en kommunalreform.

Af Carsten Houmann, Højslev, - far til 20 år gammel pige med Down's Syndrom.

Det er nu 20 år siden jeg første gang stiftede bekendtskab med det sociale system. Årsagen var, at vores datter Jette fødtes med Down's Syndrom.

Tankerne var mange, - hvad skulle der blive af Jette, - hvordan ville hun udvikle sig, - hvordan ville det påvirke familien?

Det er her alle familier står, uanset handicap, - i hvert fald den første uge til måned.

Her begynder ligheden at holde op, handicappene er forskellige selv inden for gruppen af børn med Down's Syndrom.

Vi var heldige, - tilfældet ville at vi hurtigt kom i kontakt med det amtskommunale system som ret beset har det overordnede ansvar for området med bl.a. handicappede.

Vi kom med i et projekt kaldet SUM. SUM var et social pædagogisk projekt hvor familier med handicappede børn fra 0 – 2 år kunne deltage.

Til SUM var knyttet en social pædagog samt en talepædagog.

Formålet var at træne det handicappede barn samt formidle viden til familien, bl.a. kurser i tegn til tale m.m.

På den måde stod det hurtigt klart for os, at Jette ville få brug for et special tilbud vedr. børnehave og senere skole.

Allerede tidligt i forløbet stod det klart, at vores hjemkommune og amtet havde forskellig opfattelse af familiens behov for hjælp.

Det ugentlige besøg af socialpædagogen betød at jeg begyndte at interessere mig for det socialpolitiske område. Det vil sige hvilke rettigheder havde vi som familie og hvilke rimelige krav kunne vi stille til de bevilligende myndigheder.

For at styre udviklingen var det nødvendigt at samle alle involverede parter når vigtige beslutninger skulle træffes.

SUM – projektet kørte desværre kun i 2 år, - vi var heldige at få lov at være med. Det har givet os et godt fundament at bygge videre på.

Fra 2 års alderen kom Jette i Nørrehus børnehave. En amtskommunal institution for børn med særlige behov.

Som formand for Nørrehus opdagede jeg, hvor forskellige kommunerne omkring Viborg tacklede udfordringerne med handicappede børn og deres familier. Dog var en ting fælles, det var op ad bakke, - kommunerne havde svært ved at se deres ansvar, - kunne det skubbes til amtet så havde man et problem mindre.

Samtidig havde Viborg Amt fået en socialchef der mente at ansvaret for de handicappede burde ligge hos kommunerne. Jeg kunne ikke se at Viborg Kommune kunne eller ville løfte opgaven som lokomotiv for de omliggende kommuner.

Et ensartet tilbud til familier med handicappede børn i den sydlige del af Viborg Amt krævede amtet som lokomotiv. Viborg Amt vedkendte sig ansvaret for området, og den udvikling vi kender i dag tog sin begyndelse. Set i bakspejlet betød de mange diskussioner nok 2 års tomgang.

Samme forløb og diskussion havde vi på undervisningsområdet, - efter 2 års tomgang blev den linie vi kender på Rosenvænget Skole lagt.

I 2005 står vi med et stærkt tilbud både socialt og undervisningsmæssigt. At grundtakstmodellen ikke har rokket ved udnyttelsen af tilbudene viser at behovet er der. Kommunerne er villige til at betale for et godt tilbud i et system hvor specialviden er samlet og udnyttes effektivt.

Fagligt set er det vigtigt, at specialuddannet personale arbejder i et team hvor viden omsættes til praksis til gavn for brugeren/eleven.

Amternes begravelse ligger lige om hjørnet.

Spørgsmålet, der optager mange almindelige familier med handicappede børn er, - hvor meget specialviden skrider med i graven ved den lejlighed?

Det mange almindelige familier frygter, er at de nye kommuner ikke kender omfanget af behov og nødvendige økonomiske midler til opretholdelse af de eksisterende tilbud i amterne.

De sidste 20 år har vist, at det nødvendigvis ikke er et tilbud i nærmiljøet der er bedst.

Det bedste tilbud er hvor ekspertisen befinder sig, - det betyder at man godt må transporteres/flyttes for at få det bedste tilbud.

Det er almindelige familiers synspunkt, - det handler også om, at familiens hverdag skal hænge sammen. Jeg ved godt at synspunktet ikke er sammenfaldende med de generelle handicaporganisationers opfattelse, - men måske handicaporganisationerne skulle komme på linie med brugerne ude i landet.

Ved kommunalreformens indførelse er spørgsmålet!

Er de kommende politikere i de nye kommuner bevidste om det ansvar de skal påtage over for familier med handicappede børn, - og ikke mindst vil handicapgrupperne drukne i de nye forvaltninger, der skal bygges op.

Jeg vil foreslå at alle nuværende amtslige institutioner på social og undervisningsområdet overføres uændret til regionerne. Her skal de forblive indtil de nye kommunale forvaltninger er bygget op.

Herefter kan der ses på hvilke institutioner der kan overføres til kommunalt regi.

Grunden til forslaget er, at undgå en ny tomgangsperiode hvor velfungerende institutioner nedbrydes, - viden går tabt måske for altid mens nye opbygges.

Erfaringen fra Viborg Amt viser at f.eks. unge der i 18 års alderen forlader det amtskommunale skoletilbud på Rosenvænget, - for herefter at komme i et kommunalt tilbud efter blot et år er gået fuldstændig i stå. Det vil tage mindst ½ år at genopbygge disse unges tillærte færdigheder.

Erfaringen viser også, at hver gang der vælges en ny kommunalbestyrelse går der op til 2 år inden den nye bestyrelse er på plads og kender omfanget af de beslutninger der træffes, - sådan er det.

I de nye kommuner vil det tage op til 4 år, - 4 års famlen efter egne ben vil betyde 4 års tomgang, - 4 år hvor udviklingen står stille, - stilstand er lig tilbagegang, det kan og vil forældre/pårørende ikke acceptere.

Derfor vil der være god økonomi i at overføre nuværende amtslige institutioner til regioner.

Økonomien ligger i det der ikke går tabt, - nemlig viden og ekspertise.

For familier og pårørende til handicappede vil det altid være op ad bakke uanset hvor i systemet ansvaret er placeret, - men min opfattelse er at vi i de nye kommuner bliver trukket 5- 6 år baglæns. Det har samfundet ikke råd til.